

Bosna i Hercegovina
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
FEDERALNO MINISTARSTVO PRAVDE
S A R A J E V O

NACRT
(bosanski jezik)

ZAKON O
IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA
O UDRUŽENJIMA I FONDACIJAMA

Sarajevo, april 2013. godine

PRIJEDLOG

Za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o udruženjima i fondacijama po hitnom postupku

Postupajući u smislu odredaba člana 26. Poslovnika o radu Vlade Federacije Bosne i Hercegovine – prečišćen tekst („Službene novine Federacije BiH“, br. 6/10, 37/10 i 62/10) predlažemo donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o udruženjima i fondacijama po hitnom postupku, obzirom da su u konkretnom slučaju ispunjeni uvjeti iz člana 191. stav 2. Poslovnika Predstavničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 69/07 i 2/08) i člana 186. stav . Poslovnika o radu Doma naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 27/03 i 2/08).

ZAKON

O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O UDRUŽENJIMA I FONDACIJAMA

Član 1.

U Zakonu o udruženjima i fondacijama ("Službene novine Federacije BiH", broj 45/02) u članu 2. stav 1. riječ „osnovna“ briše se.

Član 2.

Član 4. mijenja se i glasi:

„Udruženje i fondacija ne mogu obavljati privrednu djelatnost osim pod uvjetima utvrđenih ovim zakonom.

Udruženje i fondacija mogu obavljati privrednu djelatnost isključivo preko posebno osnovane pravne osobe, u skladu sa Zakonom o registraciji poslovnih subjekata u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 27/05, 68/05 i 43/09).

Nije dopušteno direktno ili indirektno sticanje bilo kakve materijalne koristi ostvarene iz djelatnosti udruženja ili fondacije: osnivačima, članovima udruženja, članovima upravljačkih tijela, odgovornim osobama, djelatnicima ili donatorima.

Ograničenje iz stava 3. ovog člana ne odnosi se na naknade za rad ili nadoknade troškova tim osobama u vezi ostvarivanja zakonitih ciljeva i aktivnosti utvrđenih statutom udruženja ili fondacije.

Ograničenja iz ovog člana neće uticati na imovinu udruženja ili fondacija iz člana 38. ovog zakona.“

Član 3.

U članu 32. riječi: „tužbom kod Vrhovnog suda Federacije, odnosno kantonalnog suda protiv rješenja kantonalnog organa“ brišu se.

Član 4.

U članu 38. tačka 5. iza riječi „djelatnosti“ dodaju se riječi: “u skladu sa odredbama člana 4. ovog zakona“.

Član 5.

Član 42. mijenja se i glasi:

„Udruženja i fondacije brišu se iz registra kada rješenje o prestanku rada udruženja odnosno fondacije doneseno od strane Federalnog ministarstva, odnosno kantonalnog organa postane konačno.“

Član 6.

U članu 44. stav 1. iza tačke 3. dodaje se nova tačka 4. koja glasi:

„ 3) ako udruženje i fondacija obavlja privrednu djelatnost suprotno odredbama člana 4. ovog zakona.“

Stav 2. mijenja se i glasi:

„Kada Federalno ministarstvo utvrdi činjenice iz stava 1. ovog člana, donosi rješenje o zabrani rada udruženja odnosno fondacije.“

Član 7.

Član 45. mijenja se i glasi:

„Rješenje o zabrani rada udruge odnosno fondacije donosi Federalno ministarstvo.

Rješenjem kojim se izriče zabrana rada udruženja, odnosno fondacije, odredit će se mjere u pogledu imovine, kao i druge neophodne mjere.

Protiv rješenja iz ovog člana se ne može izjaviti žalba ali se može pokrenuti upravni spor kod nadležnog suda.“

Član 8.

U članu 47. riječi: „čije područje“ zamjenjuje se riječima: “čiju nadležnost“.

Član 9.

Član 52. mijenja se i glasi:

„Udruženja i fondacije koje su upisane u registre iz člana 26. ovog zakona dužne su uskladiti svoja opća akta s odredbama ovog zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona“.

Član 10.

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

O B R A Z L O Ž E N J E

ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O UDRUŽENJIMA I FONDACIJAMA

I – USTAVNI OSNOV

Ustavnopravni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u odredbi člana IV.A.20.(1) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, kojim je propisano, da je Parlament Federacije Bosne i Hercegovine nadležan za donošenje Zakona o vršenju funkcije federalne vlasti.

Ustavnopravni osnov za donošenje ovog zakona je utvrđen prilikom njegovog prvog usvajanja.

II – RAZLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA

Osnovni razlozi za donošenje ovog zakona jesu suzbijanje sve raširenije pojave zloupotrebe u radu udruženja i fondacija u oblasti izvršavanja poreskih obaveza, jasno definisanje načina i postupka donošenja odluke o zabrani rada fondacija i udruženja kao i usklađivanje Zakona sa Zakonom o upravnim sporovima.

III – OBRAZLOŽENJE POJEDINIH ZAKONSKIH RJEŠENJA

Čl. 1, 2. i 4. napuštaju koncept kojim je bilo predviđeno da se udruženja i fondacije mogu baviti privrednom djelatnošću. Predloženim izmjenama predviđa se da se privrednom djelatnošću mogu isključivo baviti putem posebno osnovane pravne osobe registrovane u skladu sa Zakonom o registraciji poslovnih subjekata u Federaciji Bosne i Hercegovine. Uzimajući u obzir sve rašireniju pojavu da pojedina udruženja i fondacije vrše privrednu djelatnost, te koristeći niži stepen kontrole u izmirenju poreskih obaveza nanose ogromne štete odgovarajućem budžetu i to isključivo zloupotrebom ovog i drugih propisa, pristupilo se uvođenju koncepta da i ovi subjekti imaju isti status kao i subjekti koji privrednu djelatnost obavljaju u skladu sa Zakonom o registraciji poslovnih subjekata u Federaciji Bosne i Hercegovine i Zakonom o privrednim društvima.

Članom 3. ovog zakona vrši se usklađivanje odredaba ovog zakona sa odredbama Zakona o upravnim sporovima.

Članom 5. definiše se postupak brisanja iz registra o udruženjima i fondacijama.

Čl. 6. i 7. propisuju način donošenja odluke o zabrani rada udruženja i fondacija, te se istovremeno vrši usklađivanje ovog zakona sa Zakonom o upravnim sporovima.

Članom 9. predviđa se da udruženja i fondacije koje su upisane u registre iz člana 26. Zakona, usklade svoja opća akta s odredbama ovog zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

IV – FINANSIJSKA SREDSTVA

Za provođenje ovog zakona nije potrebno izdvojiti dodatna finansijska sredstva iz Budžeta Federacije BiH.

ODREDBE KOJE SE MIJENJAJU

Član 2.

Udruženje je, u smislu ovoga zakona, svaki oblik dobrovoljnog povezivanja više fizičkih ili pravnih lica radi unapređenja i ostvarivanja nekog zajedničkog ili općeg interesa ili cilja, u skladu s Ustavom i Zakonom, a čija osnovna svrha nije sticanje dobiti.

Fondacija je pravno lice koje nema svoje članstvo, a cilj njenog osnivanja je upravljanje određenom imovinom u općem ili zajedničkom interesu.

Član 4.

Udruženje i fondacija mogu radi ostvarivanja svojih statutarnih ciljeva i djelatnosti osnivati subjekte za privrednu i drugu djelatnost pod uvjetima utvrđenim zakonom i statutom udruženja odnosno fondacije.

Udruženje ili fondacija mogu obavljati nesrodne privredne djelatnosti (privredne djelatnosti koje nisu neposredno povezane s ostvarivanjem osnovnih statutarnih ciljeva udruženja ili fondacije) samo preko posebno osnovanog pravnog lica.

Dobit koju udruženje ili fondacija ostvari iz nesrodnih privrednih djelatnosti može se upotrijebiti samo za ostvarivanje ciljeva koji se utvrde statutom.

Nije dopušteno direktno ili indirektno sticanje dobiti ili druge materijalne koristi ostvarene iz djelatnosti udruženja ili fondacije: osnivačima, članovima udruženja, članovima upravljačkih tijela, odgovornim licima, djelatnicima ili donatorima.

Ograničenje iz stava 4. ovog člana ne odnosi se na naknade za rad ili nadoknade troškova tim licima u vezi s ostvarivanjem zakonitih ciljeva i aktivnosti utvrđenih statutom udruženja ili fondacije.

Ograničenja iz ovog člana neće uticati na imovinu udruženja ili fondacije iz člana 38. ovog zakona.

Član 32.

Rješenja iz člana 29. stav 1., člana 31. st. 2. i 3., člana 33. stav 2. i člana 42. ovog zakona su konačna i protiv njih nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor tužbom kod Vrhovnog suda Federacije odnosno kantonalnog suda protiv rješenja kantonalnog organa.

Član 38.

Imovinu udruženja i fondacija čine:

- 1) članarine, kada je u pitanju udruženje;
- 2) dobrovoljni prilazi i pokloni fizičkih i pravnih lica;

- 3) sredstva dodjeljenja iz budžeta;
- 4) prihodi od kamata, dividendi, dobiti od kapitala, zakupnina, honorara i sličnih izvora pasivnih prihoda;
- 5) prihodi stečeni obavljanjem privredne djelatnosti;
- 6) drugi prihodi stečeni, u skladu sa Zakonom i statutom.

Član 42.

Udruženja i fondacije brišu se iz registra kada Federalno ministarstvo, odnosno kantonalni organ donese konačno rješenje o prestanku rada udruženja odnosno fondacije ili kada Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine odnosno kantonalni sud donese pravomoćnu presudu o zabrani rada udruženja ili fondacije.

Član 44.

Udruženju odnosno fondaciji zabranit će se rad:

- 1) ako djeluje suprotno odredbama člana 3. stav 2. ovog zakona;
- 2) ako nakon prekršajnog kažnjavanja u povratu (član 50.) nastavi da obavlja djelatnosti koje nisu u skladu sa statutarnim ciljevima udruženja ili fondacije (čl. 14. i 22.);
- 3) ako nakon prekršajnog kažnjavanja u povratu (član 50.) nastavi da djeluje. Postupak za zabranu rada udruženja odnosno fondacije pokreće federalni tužilac odnosno kantonalni tužilac.

Član 45.

Presudu o zabrani rada udruženja odnosno fondacije donosi Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine odnosno kantonalni sud.

Presudom kojom se izriče zabrana rada udruženja odnosno fondacije odredit će se mjere u pogledu imovine, kao i druge neophodne mjere.

U postupku o zabrani rada udruženja odnosno fondacije, pokrenutog na osnovu člana 3. stav 2. ovog zakona, shodno se primjenjuju odredbe Zakona kojim je uređen krivični postupak.

Član 47.

Nadzor nad zakonitošću rada udruženja i fondacija vrši nadležni federalni odnosno kantonalni organ uprave u čije područje spada praćenje stanja u oblasti na koju se odnosi djelatnost udruženja ili fondacije.